

VII. Letterkundige arbeid.

Zat Jan Scharp ooit rustig in de huiskamer bij zijn vrouw en kroost? Als wij denken aan zijn meer dan 20 lidmaatschappen van verenigingen, waaronder dat van het Genootschap ter bevordering van de koepok-inenting (1805), aan zijn zitting hebben in het curatorium van het Erasmiaans gymnasium (1817), aan zijn intensieve bezigheid op het gebied der zending, en als wij dan ook nog rekening houden met de tijd op de studeerkamer doorgebracht ter voorbereiding van zijn direct ambtelijk werk, - ja, wát bleef er dan over voor zijn gezin?

Zijn onblusbare werklust bleek vooral in de Commissie, ingesteld om aan de Psalmbundel van 1773 Enige Evangelische gezangen toe te voegen. Scharp, die nooit ergens voor spek en bonen bij zat, heeft zijn oud en door vele wederwaardigheden beproefd geloof gebotteld in verscheidene liederen, waarvan er één de tijden heeft getrotseerd en nog te vinden is in het huidige Liedboek voor de kerken:

‘Alle roem is uitgesloten, onverdiende zaligheên
heb ik van mijn God genoten, ’k roem in vrije gunst alleen...’

Ja, zijn voorkeur ging duidelijk uit naar de literaire gezelschappen. Vooral de reeds genoemde club ‘Verscheidenheid en Overeenstemming’ lag hem na aan het hart en hij betoonde zich zeer gul in het aandragen van eigen producten. Ik denk hier aan zijn over vele avonden verdeeld verhaal, het ‘Speelreisje’, waarop hij zijn vrienden in de zomermaanden van 1809 vergastte. Dit proza - werk in twee delen, waarnaar Barger tevergeefs heeft gezocht - blijkt als handschrift in het Rotterdams archief aanwezig³⁹). Deze voordrachten over zijn reis langs Nederlandse en Duitse plaatsen maakten op de toehoorders zo’n weldadige indruk, dat de voorzitter hem na de laatste lezing bedankte met een rijm, waarin ’t volgende voorkomt, - dit ter kenschetsing van ’t geheel:

‘...Wanneer ’t den Godsdienst gold of de altaarplegtigheden,

Dan roemden we uw beleid,

Daar ge op dat net’lig pad de doornen hebt vermeden
door onpartijdigheid.

Zoo wist gij iedereen aan uwen mond te kluistren,
bedilzugt was hier stom;

Zij scheen zelfs met ontzag uw rede te beluistren
in dit ons heiligdom...’

Hoe sterk was men in wederkerige adoratie. Ook Scharp (geoeffend in ’t brengen van Oranje-hulde) hield zich van extreme